

Dato: 24. juni 2008

J.nr.:

Sagsbeh.:

Notat

Notat om statsministerens samråd vedrørende særlige rådgivere. Besvarelse af samrådsspørgsmål H i Politisk-Økonomisk Udvalg den 13. juni 2008.

Statsministeren anførte følgende:

- Kendsgerningen var, at der var klare linjer for de særlige rådgivere. Regeringen havde strammet grundigt op siden sin tiltræden i 2001. Der var sket en opstramning i forhold til den tidligere regerings praksis. Således var der nu kun én særlig rådgiver per minister.
- Betænkning nr. 1443 blev som bekendt afgivet i 2004 af Udvalget om embedsmænds rådgivning og bistand til regeringen og dens ministre. Det sagkyndige udvalg var nedsat af regeringen på baggrund af en vedtagelse fra et enigt Folketing og havde den nuværende højesteretsdommer Jens Peter Christensen som formand.
- Ved afgivelsen tog regeringen betænkningen til efterretning i sin helhed, ligesom regeringen straks tog initiativ til, at den nødvendige opfølgning blev sat i værk. Regeringen var således enig i de retningslinjer for særlige rådgivere, som blev angivet i betænkningen.

- Og regeringen bakkede fortsat op om retningslinjerne i betænkning nr. 1443. Det var helt klart.
- Statsministeren havde bemærket, at det i pressen var blevet udlagt som en omgåelse af reglerne, at de særlige rådgivere havde medvirket i valgkampen, mens de modtog fratrædelsesgodtgørelse fra ministerierne.
- Men det kunne klart afvises. Dette spørgsmål var således direkte behandlet i betænkningen.
- I betænkning nr. 1443 om embedsmænds rådgivning og bistand blev det fastslået, at særlige rådgivere ikke på samme måde som almindelige embedsmænd burde være afskåret fra at bistå ministrene, når der var udskrevet valg til Folketinget. Udvalget fandt dog, at de særlige rådgivere ikke burde kunne arbejde i ministerierne i valgkampperioden. Det bærende hensyn var således, at det almindelige embedsværk ikke burde kunne trækkes ind i valgkampsrelaterede spørgsmål på grund af den særlige rådgivers tilstedeværelse i ministeriet under valgkampen.
- Derfor anbefalede udvalget, at de særlige rådgivere blev opsagt med 6 måneders varsel og fritstilles ved udskrivelse af folketingsvalg. Fritstillingen indebar bl.a., at rådgiverne modtog en fratrædelsesgodtgørelse svarende til sædvanlig løn i 6 måneder, men at rådgiverne skulle forlade ministerierne ved valgets udskrivelse.
- Der var ingen begrænsninger i, hvad de særlige rådgivere kunne beskæftige sig med som privatpersoner i den periode, hvor

de var fritstillet fra arbejdet i ministeriet. Der var således ikke noget til hinder for, at de særlige rådgivere – ligesom enhver anden borger – kunne udføre frivilligt arbejde for et politisk parti eller en anden organisation.

- Den model, som udvalget anbefalede i betænkning nr. 1443, indebar altså, at de særlige rådgivere kunne føre valgkamp, mens de modtog fratrædelsesgodtgørelse fra ministerierne. Allerede på den baggrund var det svært at følge kritikerne i, at der skulle være tale om en omgåelse af reglerne.
- Og der var heller ikke på andre områder tale om, at ministerierne i deres administration af de særlige rådgivere omgik betænkningen – endsige var på kant med betænkningen. I det omfang, der overhovedet var uoverensstemmelser mellem ministeriernes praksis og retningslinjerne for de særlige rådgivere, var der er tale om bagatelagtige forhold.
- Ingen af de særlige rådgivere havde således fortsat deres arbejde i ministeriet eller haft deres daglige gang i ministerierne efter valgets udskrivelse.
- Det var også væsentligt at være opmærksom på, at selvom de fleste særlige rådgivere var ansat efter de retningslinjer, som var angivet i betænkning nr. 1443, så var enkelte særlige rådgivere dog ansat på baggrund anbefalingerne i den tidligere betænkning nr. 1354 fra 1998. Da der således var en ny og en gammel ordning for særlige rådgivere, kunne der alt andet lige ikke være en fuldstændig ens praksis i ministerierne om alle spørgsmål. Det kunne også begrunde nogle af de eksempler,

som i pressen var blevet udlagt som om, at nogle ministerier ikke administrerede efter retningslinjerne.

- Det var regeringens klare holdning, at der skal være orden i sagerne. Og der måtte ikke herske tvivl om, at regeringen følte et ansvar for, at retningslinjerne for særlige rådgivere blev overholdt.
- Men da der var en operativ uklarhed havde sagen ført til, at Statsministeriet – med henblik på at skabe den fornødne klarhed og opmærksomhed om reglerne – havde bedt Finansministeriet om at udarbejde en vejledning til ministerierne om særlige rådgivere. Vejledningen ville tage højde for de praktiske og operative spørgsmål, som var opstået.